

Ақийда дарслари (225-дарс) Имом Маҳдий розияллоҳу анҳу ҳақида

19:00 / 25.04.2023 2118

نَعْ، أَنْعُلَلِي ضَرَّةَ مَسْمُونَعْ
مَلَسَوْهِيَلَعْلَلِا يَلَصِّي بَنَلَا
تْوَمَذْنَعْ فَالْتَّخُونُوكَي» بَلَاق
لَهْأَنْمُلْجَرُجْحَيَفِيَلَخ
يَتْأَيَفِيَكَمِيَلِإِبْرَاهِيَمْيَدْمَلَا
وَهَنْوُجْرُحَيَفِيَلَمِلَهْأَنْمُسَانَ
نَكْرَلِأَنْيَبُهَنْوُعِيَابُيَفِيَهِرَاك
نَمُثْعَبِهِيَلِإِثْغَبُيَوِيَمَاقَمْلَاوَ

مِهْبُ فَسْخُ يَفْ مَأْشِل لِلْهَا
ءَنِي دَمْلَا وَكَمْ نْيَبْ إِدْيَبْ لِابْ
لِإِدْبَأْ هَاتْ أَكِلَذْ سَانِلَا إِرْ إِذْافْ
قَارْعُ لِلْهَا بِئْ أَصَعْ وَمَأْشِلَا
نْكُرِلِ إِنْيَبْ هَنْوُعِي إِبْ يَفْ
نِمْ لُجَرْ أَشْنَيْ مُتْ مَأْقَمْلَا وَ
ثَغْبَيَفْ بِلْكُهُلْ أَوْخَأِشْيَرْقْ
مْهِي لَعْ نُورَهْ طَيَفْ أَثْعَبْ مَهِي لِإِ
نَمْلُهَبْ يَحْلَا وَ بِلْكُثْعَبْ كِلَدَوْ
مْسْقَيَفْ بِلْكَهَمِي نَعْ دَهْشَيْ مَلْ
هَنْسِبْ سَانِلَا يَفْ لِمْعَيْ وَلِأَمْلَا
مَلْسَوْهَيَلْعُهَلِلَا إِلَصْ مَهِي بَنْ
يَفْ هَنْأَرْجَبْ مَأْلِسِلَا يَقْلُي وَ
هَنِي نِسْ غَبَسْ ثَبْلَيَفْ ضْرَالَا
هَهِي لَعْ يَلْصُي وَ يَفْوَتْيِي مُتْ

دواد و بآهور نومشلما

Умму Салама розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Бир халифа ўлганда ихтилоф бўлади. Аҳли Мадинадан бир киши Маккага қочиб чиқади. Бас, унинг олдига аҳли Маккадан одамлар келиб, ўзи истамаса ҳам, уни чиқариб, Рукн ва Мақом орасида унга байъат қиласидилар. Унга қарши Шомдан аскар юборилади. Уларни Макка ва Мадина орасидаги сайҳонликда ер ютади. Одамлар ўшани кўрганларида, унинг олдига Шомнинг Абдоллари – авлиёлари ва аҳли Ироқнинг яхшилари келадилар ва унга байъат қиласидилар. Сўнгра қурайшдан тоғалари Бану Калбдан бўлган бир киши чиқади. Бас, у (Маҳдий) аларга қарши аскар юборади ва уларга ғолиб келади. Ана ўша Калбнинг аскариdir. Калбнинг ўлжасига ҳозир бўлмаган ноумиддир. Кейин у (Маҳдий) молни тақсим қиласиди ва одамлар орасида набийлари соллаллоҳу алайҳи васалламнинг суннатига амал қиласиди. Ислом ер юзида қарор топади. У етти йил қолади. Сўнг вафот этади ва мусулмонлар унинг жанозасини ўқийдилар», дедилар».

Абу Довуд ривоят қилган. Абу Саъид розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набийимиздан кейин бирор нарса бўлишидан қўрқиб, Набиюллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламдан сўрадик. У зот:

«Менинг умматимда Маҳдий бордир. У чиқиб, беш ёки етти, ёки тўққиз яшайди», дедилар. «У нима?» дедик.

«Ииллар. Унга бир одам келиб: «Эй Маҳдий! Менга бер! Менга бер!» дейди. У унинг кийимиға кўтаришга кучи етганичани ҳовучлаб солиб беради», дедилар».

Термизий ривоят қилган.

Имом Маҳдий розияллоҳу анҳу ҳақларида, у кишининг охири замонда чиқишлари борасида қадимдан мусулмон уламолар орасида кўпгина баҳслар ўтган. Бу баҳсларнинг натижаси турлича бўлиб чиқкан.

Шийъа мазҳабидагилар имом Маҳдийни Маҳдий мунтазар – интизор бўлиб турилган Маҳдий дейишади.

Аҳли сунна ва жамоа мазҳабидаги уламолар бу масалада ўзаро алоҳида баҳс юритганлар. Баъзи уламолар, бу борада келган барча ҳадислар заифдир, деганлар. Булар озчилик бўлиб, уларнинг кўзга кўрингани Ибн Халдундир.

Кўпчилик уламолар: «Маҳдий розияллоҳу анҳу ҳақидаги ҳадиси шарифлар катта саҳобалардан улуғ муҳаддислар томонидан ривоят қилинган», дейдилар. Бу ҳақидаги ҳадиси шарифларни Имом Абу Довуд, Термизий, Ибн Можа, Тобароний, Абу Яъло, Баззоз, имом Аҳмад ибн Ҳанбал, ал-Ҳоким ва бошқалар ривоят қилганлар.

Ана ўша ҳадиси шарифлардан бир қисмини юқорида ўрганиб чиқдик. Уларнинг баъзиларида имом Маҳдий розияллоҳу анҳунинг номлари очиқ-ойдин тилга олинган бўлса, бошқаларида ишора қилинган. Уларни солишириб чиқадиган бўлсак, бир неча умумий хуносалар чиқаришимиз мумкин:

Охири замон бўлганда Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васалламнинг оли байтларида, ҳазрати Али ва биби Фотима розияллоҳу анҳумоларнинг ўғиллари имом Ҳасан розияллоҳу анҳунинг наслидан имом Маҳдий розияллоҳу анҳу чиқадилар.

Имом Маҳдий розияллоҳу анҳунинг чиқишлиари қуидагича бўлади: бир халифа ўлганда, мусулмонлар ўртасида ихтилоф бўлади. Аҳли Мадинадан бир киши Маккага қочиб чиқади. Бас, унинг олдига аҳли Маккадан одамлар келиб, ўзи истамаса ҳам, уни чиқариб, Рукн ва Мақом орасида унга байъат қиласидилар. Ана ўша киши Имом Маҳдий розияллоҳу анҳу бўладилар.

Имом Маҳдий розияллоҳу анҳуга қарши Шомдан аскар юборилади. Шомдан юборилган аскарларни Макка ва Мадина орасидаги сайҳонликда ер ютади.

Одамлар ўшаларни ер ютганини кўрганларида, Имом Маҳдий розияллоҳу анҳунинг олдига Шомнинг абдоллари – авлиёлари ва аҳли Ироқнинг яхшилари келадилар ва унга байъат қиласидилар.

Сўнгра қурайшдан тоғалари Бану Калбдан бўлган бир киши чиқади. Бас, имом Маҳдий розияллоҳу анҳу уларга қарши аскар юборади ва уларга ғолиб келади. Кейин имом Маҳдий розияллоҳу анҳу молни тақсим қиласиди.

Сўнгра имом Маҳдий розияллоҳу анҳу одамлар орасида набийлари соллаллоҳу алайҳи васалламнинг суннатига амал қиласди. Ислом ер юзида қарор топади. Имом Маҳдий розияллоҳу анҳу зулм ва жабрга тўлган ер юзини адолат ва инсофга тўлдиради.

Имом Маҳдий розияллоҳу анҳу молни сочади, уни санамайди. У кишининг даврларида молу мулк кўпайиб кетганидан ва ўзлари сахий бўлганларидан шундай бўлади.

Имом Маҳдий розияллоҳу анҳу халифа бўлган ҳолда етти йил қоладилар. Сўнг у киши вафот этадилар ва мусулмонлар у зотнинг жанозасини ўқийдилар.

Қиёмат қоим бўлишининг айрим катта аломатларини ўрганиб чиқдик. Аввал айтиб ўтилганидек, қиёмат яқинлашиб қолганининг кичик аломатлари ҳам бор бўлиб, улар катта аломатлардан аввал зохир бўлади.

«Сунний ақийдалар» китоби асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2022 йил 22 июлдаги 03-07/5979-ракамли холосаси асосида чоп этилган.